

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«УКРГРУППРОЕКТ ПЛЮС»
РОЗРОБЛЕННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

ТОВ «УКРГРУППРОЕКТ ПЛЮС»
03189, Україна, м. Київ
вул. Вільямса Академіка, 6-Д, оф. 43
Поштова адреса: 03028, м. Київ,
пр-т Науки, 41
тел.: +38 (097) 690-89-55
e-mail: ukrgrupproekt.arh@gmail.com

ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ
ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ
ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ С. КОНОПЕЛЬКИ
МАКАРІВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Замовник: Томашівська сільська рада Фастівського району Київської області

Договір: СЕО-2020/17

Директор ТОВ «УКРГРУППРОЕКТ ПЛЮС» В. Козубенко

КИЇВ 2020

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Посада виконавця	Прізвище виконавця	Підпис
Еколог	Гриценко К. Ю.	
Архітектор	Чуприна М. О.	

ЗМІСТ

1. Зміст та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими ДДП.....	6
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено	11
2.1 Характеристика поточного стану довкілля.....	11
2.1.1 Оцінка природного середовища життєдіяльності	11
2.1.2 Оцінка екологічних умов.....	13
2.2 Характеристика стану здоров'я населення.....	15
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу.....	17
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом ...	22
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що стосуються ДДП.....	25
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, включаючи кумулятивні, коротко-, середньо- та довгострокові, постійні та тимчасові, позитивні та негативні	27
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проекту ДДП.....	35
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка	42
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання проекту генерального плану для довкілля, у тому числі і для здоров'я населення.....	45
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	47
11. Резюме нетехнічного характеру	47

ДОДАТКИ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ:

1. СЕО – стратегічна екологічна оцінка.
2. ЄС – Європейський Союз.
3. ДДП – документ державного планування.
4. ТПВ – тверді побутові відходи.
5. ГДК – гранично допустима концентрація.
6. ОС – очисні споруди.
7. НПС – навколишнє природне середовище.
8. ЗУ – Закон України.
9. ВКУ – Водний Кодекс України.
10. ЗМІ – засоби масової інформації.

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній,

національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Звіт виконано відповідно до Законів України «Про стратегічну екологічну оцінку», «Про регулювання містобудівної діяльності», Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування, затверджених наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 10.08.2018 року № 296 та ін. нормативно-правових актів.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

1. Зміст та основні цілі ДДП, його зв'язок з іншими ДДП

За обсягом та змістом проєкт генерального плану села Конопельки відповідає діючому законодавству України в галузі містобудування та вимогам Державних будівельних норм: ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту» ; ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій».

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для документу державного планування, а саме для генерального плану села Конопельки, головною метою якого є обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови або іншого використання території населеного пункту, котрий розробляється та затверджується в інтересах Томашівської сільської ради Фастівського району з урахуванням державних, громадських, а також приватних інтересів.

Генеральний план визначає основні принципи і напрямки планувальної організації та функціонального призначення територій, формування системи громадського обслуговування населення, організації вулично-дорожньої та транспортної мережі, інженерного обладнання, інженерної підготовки та благоустрою, цивільного захисту місцевості та громадян від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони навколишнього природного середовища, а також послідовної реалізації рішень, у тому числі етапність освоєння територій.

Цілі Документа Державного Планування:

- ефективна функціонально-планувальна організація території села з урахуванням існуючих та перспективних планувальних обмежень санітарно-захисних зон, прибережних захисних смуг, природоохоронних зон тощо;

- ресурсоефективне та економічно вигідне поводження з відходами – своєчасне прибирання та забезпечення знешкодження/утилізації побутово-господарських відходів; нагальне вирішення проблеми збирання побутових відходів із паралельним запровадженням системи роздільного збирання відходів; ліквідація стихійних звалищ із подальшою рекультивацією забруднених ними ґрунтів;

- організація належного якісного водопостачання та водовідведення для всіх водоспоживачів села (прокладання централізованого водопостачання із забезпеченням потреб у воді на господарсько-побутові потреби та пожежогасіння, влаштування споруд доочистки води у разі потреби, розробка чіткої системи водопостачання та водовідведення для технічних цілей, використовуючи модель замкнутих циклів, забезпечення системи відведення та очистки поверхневого стоку за рахунок локальних очисних споруд із застосуванням сучасних методів очищення);

- підвищення рівня екологічної культури та свідомості населення села із забезпеченням ними раціонального використання та відтворення природних ресурсів (економне використання води, світла, заборона використання питних вод для технічних цілей тощо);

- використання під час будівництва проектних споруд альтернативних систем енергозабезпечення на основі відновлювальних джерел енергії із впровадження енергозберігаючих технологій (зовнішнє/внутрішнє утеплення стін об'єктів) із попутнім використанням енергозберігаючих матеріалів (установка енергозберігаючих ламп, інфрачервоних датчиків руху та присутності тощо);

- комплексне озеленення території села із подальшим дотриманням оздоровлення зелених насаджень;

- активний розвиток загального благоустрою – підвищення ефективності соціальної та виробничої сфер діяльності місцевого населення;

- оперативне забезпечення постійного екологічного моніторингу за станом атмосферного повітря, ґрунтів та водних ресурсів.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проекту генерального плану села Конопельки:

1) *Програма розвитку житлово – комунального господарства та благоустрою населених пунктів Томашівської сільської ради на 2020 рік*

Мета Програми:

- забезпечення якісного освітлення вулиць в нічний час (поточне утримання, продовження робіт з влаштування зовнішнього освітлення в тому числі з застосуванням енергозберігаючих технологій) та придбання необхідного обладнання, засобів та матеріалів;

- вирішення питань збирання, транспортування, побутових відходів та сміття і на цій основі покращення санітарного стану населених пунктів;

- впорядкування кладовищ;

- проведення озеленення населених пунктів;

- виховання у молоді любові до рідного краю та природи.

Завданнями Програми – є реалізація комплексу заходів щодо забезпечення утримання в належному санітарно-технічному стані території Томашівської сільської ради об'єднаної територіальної громади та покращення естетичного вигляду населених пунктів.

Основні заходи:

- покращення зовнішнього вигляду та санітарного стану населених пунктів Томашівської сільської ради, організації робіт по прибиранню, забезпечення своєчасного і повного вивезення твердих побутових відходів та нечистот, ліквідація стихійних сміттєзвалищ,

- забезпечення якісного освітлення вулиць (поточне утримання, продовження робіт з влаштування зовнішнього освітлення в тому числі з застосуванням енергозберігаючих технологій, отримання технічних умов та виготовлення проєкту – кошторисної документації для проведення капітального ремонту, реконструкції вуличного освітлення) та придбання необхідного обладнання, засобів та матеріалів

–придбання спеціалізованої техніки (допоміжної) необхідної для залучення у роботі житлово-комунального господарства та благоустрою (бензопил, косарок, кущорізів, тощо) та інструментів (матеріалів) для їх обслуговування;

–придбання паливо-мастильних матеріалів необхідних для реалізації заходів та завдань з благоустрою та житлово-комунального господарства;

–залучення до виконання робіт з благоустрою осіб з числа безробітних на договірних засадах, а також засуджених до виконання громадських робіт;

–створення умов для безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до об'єктів благоустрою (облаштування пандусів, з'їздів для інвалідів - візочників, тощо);

–проведення профілактичної, роз'яснювальної та виховної роботи серед населення щодо дотримання правил благоустрою, санітарних норм. правил поведінки в громадських місцях, участі громадян у наведенні порядку за місцем проживання;

2) Програма соціального захисту населення Томашівської об'єднаної територіальної громади на 2020-2024 роки

Соціальна матеріальна допомога жителям Томашівської об'єднаної територіальної громади (надається не більше ніж один раз на рік):

1.Соціальна матеріальна допомога:

- на лікування онкохворим – 7000 грн;

- дітям – інвалідам з дитинства та щорічну реабілітацію – 3000 грн.

2.Соціальна матеріальна допомога на випадок стихійного лиха – 2000 грн.

3.Соціальна матеріальна допомога на поховання мешканців сіл об'єднаної територіальної громади – 2000 грн; - - кожній неповнолітній дитині, що втратила годувальника – 2000 грн.

4.Соціальна матеріальна допомога учасникам АТО – 3000 грн.

5.Соціальна матеріальна допомога на відшкодування працівникам закладів первинної медицини за проїзд та проживання – 500 грн.

3) Програма утримання та ремонту автомобільних доріг загального користування, у тому числі місцевого значення та вулиць і доріг комунальної власності Томашівської сільської ради об'єднаної територіальної громади на 2020-2024 роки

Мета - збереження та поліпшення транспортно-експлуатаційного стану наявної мережі доріг загального користування, у тому числі місцевого значення та вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах Томашівської сільської ради з доведенням термінів експлуатації дорожнього покриття до міжремонтних термінів

Основні заходи - поліпшення транспортно-експлуатаційного стану мережі автомобільних доріг та споруд на них, забезпечення безперервності розвитку мережі автомобільних доріг, підвищення рівня їх капітальності відповідно до темпів автомобілізації країни, підвищення швидкості,

економічності, комфортності та безпечності перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, поліпшення стану доріг у сільській місцевості.

4) Програма соціально – економічного та культурного розвитку Томашівської сільської ради ОТГ на 2019 - 2020 роки

Мета програми полягає у забезпеченні сталого соціально-економічного і культурного розвитку населених пунктів об'єднаної територіальної громади, підвищення ефективності використання фінансового ресурсу, направленого на відновлення та подальший розвиток інфраструктури, підвищення якості послуг (медичних, освітніх, культурних, спортивних тощо), що надаються населенню. Це дасть змогу, в кінцевому результаті, підвищити якість життя населення.

Відповідно до результатів соціально - економічного розвитку, наявних проблем та нагальних потреб територіальної громади населених пунктів – Василівка, Великі Гуляки, Вільшанська Нива, Вишня, Деминівка, Дідівщина, Кончаки, Конопельки, Пришивальня, Соснівка, Томашівка, Федорівка, Ярошівка, можливостей бюджету сільської ради на 2019 – 2020 роки, визначено цілі та пріоритетні завдання соціальної й економічної політики та розроблено основні заходи щодо їх реалізації.

Програма направлена на:

- Реалізацію заходів, спрямованих на створення правових, фінансових, соціально-економічних, організаційно-господарських умов розвитку громади, розв'язання соціально-побутових проблем населення, його соціального захисту;
- Гармонійний та скоординований розвиток підприємництва, економіки та інфраструктури територіальної громади;
- Скоординовану роботу сільської ради, виконавчого комітету, громадських і релігійних організацій, навчальних закладів та культурно-просвітницьких, пов'язаних з розвитком духовності, захистом моралі та формуванням здорового способу життя;
- Створення умов для гармонійного розвитку молоді, задоволення їх потреб в професійному самовизначенні, забезпеченні їх соціальних гарантій, виховання відповідальності перед суспільством та високої духовності;
- Забезпечення стабільного функціонування закладів охорони здоров'я, освіти, культури, духовності та спорту;
- Покращення функціонування комунального господарства, яке здійснює обслуговування населення необхідними послугами та вирішувати питання благоустрою.

5) Програма цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної безпеки на території Томашівської сільської ради об'єднаної територіальної громади на 2019-2022 роки.

Метою програми є послідовне зниження ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, підвищення

рівня безпеки населення і захищеності територій від наслідків таких ситуацій, надання матеріальної допомоги постраждалому населенню громади у мирний час та в особливий період, накопичення та щорічне оновлення матеріального резерву, участь у фінансуванні МПК.

б) *Програма «Безпечна громада на 2019 – 2022 роки»*

Мета даної Програми – посилення безпеки населення, захисту важливих об'єктів громади та комунального майна, підтримка нормальної життєдіяльності громади, посилення безпеки дорожнього руху, підвищення рівня розкриття правопорушень.

Основними завданнями Програми є:

- 1)Посилення заходів безпеки та захисту життя і здоров'я мешканців громади;
- 2)Забезпечення стабільного функціонування важливих для нормальної життєдіяльності об'єктів громади шляхом впровадження додаткових заходів захисту, нагляду та контролю ситуацій;
- 3)Комплексна взаємодія, координація спільних дій та зусиль влади і правоохоронних органів, спрямованих на забезпечення оперативного, ефективного, злагодженого реагування на надзвичайні події, запобігання та подолання небезпечних ситуацій, збереження спокою та нормального функціонування об'єктів;
- 4)Створення єдиної локальної мережі, в яку будуть об'єднані всі камери зовнішнього відеонагляду та інші елементи системи безпеки об'єктів усіх форм власності;
- 5)Централізований постійний контроль подій, які відбуваються у громаді, моніторинг показників та прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень;
- 6)Підвищення безпеки дорожнього руху, посилення рівня дисципліни учасників дорожнього руху, оперативне реагування на дорожньо-транспортні події та небезпечні ситуації;
- 7)Профілактика і попередження злочинності, здійснення фіксації та збору доказової бази при скоєнні правопорушень;
- 8)Здійснення моніторингу стану об'єктів благоустрою (прибирання, дотримання правил благоустрою тощо).

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджено

2.1 Характеристика поточного стану довкілля

Стан довкілля обумовлюється впливом на нього усіх суб'єктів природокористування. Першочергова увага до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення – невід'ємна умова сталого розвитку регіону. Оскільки природні ресурси є основою життєдіяльності населення та економіки держави, саме тому їх збереження, відтворення та невиснажливе використання має здійснюватися як з боку держави, так і з боку громадськості.

Під час аналізу та оцінки поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані обласних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

Основними джерелами інформації були Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Київській області, Екологічний паспорт Київської області у 2018 році.

В процесі роботи були проаналізовані доступні дані моніторингових спостережень, що здійснюються суб'єктами в рамках програм державного моніторингу навколишнього середовища регіону.

2.1.1 Оцінка природного середовища життєдіяльності

Село Конопельки розташоване за 31,5 км до районного центру та за 51,5 км до обласного центру.

У фізико-географічному відношенні територія проектування знаходиться у межах Лісостепової зони Подільсько-Придніпровського краю Київської височини області.

Геологічна будова

В геологічній будові приймають участь дорифейські утворення: неоархей (плагіогранітоїди (тетіївський комплекс); амфіболіти, гнейси, базит-ультрабазити (росинсько-тікицька серія, юрівський комплекс)).

За картою четвертинних відкладів – верхньоантропогенові відклади (Q_{III}). Літологія: леси і лесовидні породи на четвертинних алювіальних відкладах).

Потужність четвертинних відкладів – від 20 до 40 м.

Гідрогеологічні умови

Перші від поверхні водоносні горизонти і комплекси: у алювіальних і озерно-алювіальних антропогенових відкладах надзаплавних терас і заплав річок і середньо-антропогенових флювіогляціальних відкладеннях. Піски з прошарками супісків, суглинків і глин, в нижній частині з галькою і гравієм.

Модуль експлуатаційних запасів підземних вод (л/сек із км²) – від 0,5 до 1.

Мінералізація води (г/л) менше 1.

Основний іонний склад і мінералізація вод верхніх частин земної кори (до глибини розкриття свердловинами): гідрокарбонатні, кальцієві, залізисті на півночі і гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво-натрієві на півдні.

Середня багаторічна жорсткість підземних вод (мг/л) – від 3 до 6 (помірно жорстка).

Середній багаторічний вміст йоду у ґрунтових водах (мг/л) – від 4 до 5.

Середній багаторічний вміст фтору у підземних водах (мг/л) – від 0,5 до 1,0.

Гідрологічні умови

Відповідно до Схеми гідрологічного районування України територія села відноситься до Правобережної Дніпровської області достатньої водності.

По території села протікає р. Сівка (притока Ірпеня), яка згідно класифікації відноситься до малих річок. Має довжину 17 км. Бере початок біля села Грузьке. Впадає в Ірпінь у селі Соснівка.

Клімат

Клімат території помірно-континентальний з м'якою зимою і нежарким літом.

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів, які використовуються при плануванні та забудові населених пунктів, та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 “Будівельна кліматологія”) територія віднесена до I архітектурно-будівельного кліматичного району - Північно-Західний.

Таблиця 2.1.1.

Кліматологічні показники (характеристики) I-ого архітектурно-будівельного кліматичного району

Температура повітря, °С				Кількість опадів за рік, мм	Відносна вологість у липні,%	Середня швидкість вітру у січні, м/с
середня за		абсолютний мінімум	абсолютний максимум			
січень	липень					
Від -5 до -8	Від 18 до 20	Від -37 до -40	Від 37 до 40	Від 550 до 700	Від 65 до 75	Від 3 до 4

Тривалість сонячного сяйва (години) – від

Атмосферний тиск на рівні моря (гПа) від 1012 до 1013 у липні, від 1020 до 1021 у січні.

Атмосферні явища: середня кількість днів із градом – від 1 до 2, із грозою – 25-30, із ожеледдю – 15-20, із пиловою бурею – менше 3, із хуртовиною – від 5 до 10, із туманом – 50-60.

Переважає напрям вітру в січні - північно-західний, західний, в липні – західний.

Планувальне рішення враховує існуючий характер вітрового режиму.

Грунтовий покрив

Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є лімітуючим. Для озеленення території ґрунти придатні без обмежень і не потребують вживання допоміжних заходів.

За вмістом важких металів, ґрунти мають наступний склад:

- ✓ Бору від 0 до 5 (мг/кг);
- ✓ Кобальту від 20 до 25 (мг/кг);
- ✓ Марганцю від 400 до 550 (мг/кг);
- ✓ Мідь від 5 до 20 (мг/кг);
- ✓ Цинк від 30 до 60 (мг/кг);
- ✓ Молібден від 2,4 до 3,2 (мг/кг);

Родючість ґрунтів – добрі ґрунти (від 66 до 80 балів)

Ступінь еродованості ґрунтів від 1 до 10 %.

Вміст гумусу в орному шарі ґрунтів глибиною до 30 см від 3,5 до 4 %.

Запаси гумусу від 350 до 400 т/га.

Реакція ґрунтового середовища (рН) – від 5,5 до 7,0, близька до нейтральної та нейтральна.

Рівень забезпеченості ґрунтів азотом (N), фосфором (P) і калієм (K) – помірний. Ґрунти: темно-сірі опідзолені та слабо реґрадовані (супіщані), темно-сірі опідзолені та слабо реґрадовані (легкосуглинкові).

Корисні копалини

На території села с.Конопельки відсутні родовища корисних копалин.

Природоохоронні території та об'єкти

Село Конопельки знаходиться в безпосередній близькості до долини річки Ірпінь. Дана територія запропонована для отримання статусу Мережі Емеральд (Смарагдову Мережу), будь яке будівництво там заборонено.

Інженерно-будівельна оцінка

Відповідно до районування України за складністю інженерно-геологічних умов територія проектування характеризується незначною складністю освоєння території, розвиток сзувів є слабким та схильність до помірного підтоплення.

У сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1-12:2014 "Будівництво в сейсмічних районах України") відповідно до карти „А” для проектування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів).

2.1.2 Оцінка екологічних умов

Нижче наведені характеристика стану окремих складових навколишнього середовища, на основі аналізу яких виконано еколого-містобудівне обґрунтування розвитку території.

Повітряний басейн

Індекс забрудненості атмосферного повітря дорівнює - 1 (допустимий).

Територія села Конопельки є досить сприятлива, оскільки відсутні стаціонарні джерела забруднення повітряного басейну.

Основним забруднювачем атмосферного повітря є автотранспорт.

Автомобільний транспорт викидає в повітря велику кількість оксидів вуглецю, діоксидів азоту, сірки та важких металів. Його викиди містять близько 20 канцерогенних речовин та більше, ніж; 120 токсичних сполук. У викидних газах автомобілів наявні: оксид карбону, двооксид нітрогену, свинець, токсичні вуглеводи (бензол, толуолу, ксилол та ін.). Взаємодія вуглеводнів та оксидів нітрогену при високій температурі влітку, приводить до утворення озону (O_3). Біля земної поверхні підвищений вміст озону викликає пригнічення рослинності.

Водний басейн

Головними забруднювачами поверхневих вод є природний поверхневий стік з території житлової забудови, зокрема випуск стічних вод від приватних садиб (збудова села не каналізована, санітарна очистка практично відсутня), розташованих у прибережній зоні, та господарських територій.

Стан ґрунтів

Спеціальних робіт по геохімічній зйомці ґрунтів населеного пункту не виконувалось. Регулярного спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

Через функціонування гранітного кар'єру "Соснівський", ґрунти становляться більш схильними до утворення різних видів ерозії, утворюються відвали, змінюється рельєф території, гідрогеологічні умови майданчика будівництва та прилеглих територій, забруднення території землевідвода відходами, які утворюються та стічними водами.

Значний внесок у забруднення ґрунтового покриву припадає на зони (векторні) впливу діяльності автотранспорту.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина.

Джерелами ймовірного екологічного впливу на територію є також кладовище. Санітарно-захисна зона (300 м) від діючого кладовища не витримується.

Акустичний режим

Акустичні навантаження на середовище незначні. Основним джерелом шуму є вуличний транспорт, найбільш зосереджений на вулицях, де маршрути транзитного транспорту та зосереджений легковий транспорт жителів населеного пункту.

Відповідно до вимог ДСП 173-96 планувальні рішення вулично-дорожньої мережі повинні виключати перевезення промислових і будівельних вантажів, транзитні транспортні потоки на сельбищних територіях.

Відстань від краю проїзної частини до червоної лінії житлової забудови слід встановлювати з врахуванням забезпечення в житловій забудові нормативних рівнів шуму і забруднення атмосферного повітря.

Радіаційний фон

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів Української РСР від 23 липня 1991 №106 село Конопельки відноситься до населених пунктів, які віднесені за соціально-економічним фактором.

Електромагнітний фон

Джерелом електромагнітного впливу на навколишнє середовище є ЛЕП 0,4-10 кВ з охоронною зоною 2 м відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 4 березня 1997 р. № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»), що знаходиться на території проектування та іонізує повітряне середовище.

Ландшафтна характеристика

Територія села не межує з елементами екологічної мережі.

2.2 Характеристика стану здоров'я населення

Чисельність постійно проживаючого населення в селі Конопельки становить 3 особи.

За інформацією Томашівської сільської ради, кількість зареєстрованих випадків хвороби за 2019 складає:

Інфекційні та паразитарні хвороби -0;

Серцево-судинні захворювання – 5;

Органів дихання – 5;

Органи травлення: 0;

Хвороби шкіри: 0;

Хвороби нервової системи – 0;

Хвороби кістково-м'язової системи – 0;

Хвороби сечостатевої системи – 0;

Інші – онкозахворювання – 0.

Виходячи з отриманих даних, можна зробити висновок, що екологічна ситуація в селі є досить сприятлива для життєдіяльності.

В селі Конопельки відсутні медичні заклади.

Прогнозні зміни стану довкілля та здоров'я населення за умов, якщо ДДП не буде затверджено

За умови незатвердження ДДП, реалізація проектних рішень Генерального плану с. Конопельки буде неможлива.

Таким чином, буде спостерігатися тенденція як до погіршення стану навколишнього природного середовища, так і до збільшення ризиків захворюваності серед населення.

Генеральним планом було визначено основні екологічні проблеми та передбачено їх вирішення через низку заходів.

- передбачається комплексне озеленення території населеного пункту для покращення стану атмосферного повітря та зменшення акустичного навантаження; (як результат, відбудеться поліпшення мікроклімату, зменшення рівня шуму, зниженню загазованості та запиленості повітря

шляхом розсіювання та поглинання шкідливих речовин, зокрема 1 кг рослинності поглинає 1,6 кг діоксиду вуглецю та виділяє 1,2 кг кисню);

- передбачається підключення мешканців села до системи водопостачання та водовідведення;
- розміщення закладу торгівлі та аптеки значно покращить умови життєдіяльності мешканців села;
- передбачається встановлення прибережно захисної смуги р. Сивка, що наносить певні обмеження у використанні територій біля річки, цим самим попередить можливий шкідливий вплив від оточуючого середовища.

Всі ці заходи вплинуть на показники здоров'я населення, які на даний час є не втішними.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

Проектними рішеннями Генерального плану села Конопельки пропонується закрити існуюче кладовище, оскільки санітарно-захисна не витримана. Після закриття СЗЗ становить 100 м.

Передбачається розміщення закладу торгівлі та аптеки, що має позитивний вплив

Відповідно ґрунтове середовище неминуче зазнає впливу під час будівництва громадських забудов.

Будівництво починається з розчищення територій, зрізання рослинного шару і проведення земляних робіт. При освоєнні будівельних майданчиків руйнується родючий шар ґрунту і рослинний покрив, відбуваються докорінні руйнування біогеоценозів.

Верхній родючий шар ґрунту руйнується і на територіях, які використовуються тимчасово. На жаль, вимоги СНП про збереження ґрунту відносяться тільки до сільськогосподарських угідь (вони рекультивуються), тому що збереження ґрунту підвищує вартість будівництва. Отже, при благоустрою території замість знищеного шару завозиться ґрунт із угідь.

На довкілля впливають також самі будівельні матеріали (радіоактивність, токсичність, пилоутворення), які використовуються в будівництві; будівельні машини і транспорт; організація і культура виробництва (руйнування ґрунтового шару тимчасовими під'їзними шляхами, токсичні викиди машин і транспорту, шум, вібрація, електромагнітні поля). Крім того будівництво супроводжується великим обсягом будівельних відходів.

Роботи на майданчиках з будівництва різних об'єктів негативно відбиваються на стані навколишнього середовища. Остаточний ступінь впливу буде залежати від виду матеріалів, які використовуються, від технології зведення об'єкта, технологічного оснащення будівельного виробництва, типу і якості машин, механізмів і транспортних засобів, типів і потужності двигунів, організації технологічних процесів.

До негативних впливів будівельних машин на навколишнє середовище відносяться:

1. Викиди відпрацьованих газів, компоненти яких у залежності від стану відносяться до різних класів небезпеки.

2. У зоні будівництва розміщуються майданчики для зберігання матеріалів, будівельно-шляхових машин і обладнання (БШМіО), іноді паливно-мастильних матеріалів.

3. У процесі роботи трапляється витікання паливно-мастильних матеріалів через несправність БШМіО, недбалість, недисциплінованість і незнання робітників.

4. При русі будівельних машин руйнується шар ґрунту, який практично не відновлюється.

5. Шар ґрунту з будівельних майданчиків, розподільчих смуг тощо виноситься з потоками дощових і талих вод.

6. Влаштовуються стоянки, зупинки, майданчики, з'їзди біля водотоків, скидаються забруднені води, сміття у межах водоохоронних зон.

7. БШМіО чинять на довкілля фізичний вплив, створюють вібрацію, шум, електромагнітні поля.

*Стан здоров'я населення на територіях,
які ймовірно зазнають впливу*

Враховуючи рішення генерального плану, а саме будівництво вище перелікованих об'єктів, ризики захворюваності населення не будуть підвищуватися. Для того, щоб унеможливити негативний вплив необхідно дотримуватися чітких заходів під час роботи виробництва. Додаткове навантаження буде відбуватися за рахунок збільшення руху автотранспорту, що супроводжується збільшенням рівня населення на кінець розрахункового періоду.

З іншого боку, враховуючи проектні рішення щодо підключення місцевих жителів до системи водопостачання та водовідведення, запровадження схеми санітарного очищення населеного пункту, розміщення, необхідно наголосити на покращенні умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я.

Аналіз впливу ДДП на клімат

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі.

Глобальна зміна клімату та її місцеві прояви (підвищення середньорічної температури та тривалість спекотних посушливих періодів, частота та інтенсивність екстремальних явищ, зокрема, повеней, злив та ураганів) сьогодні є серед визначальних чинників, що безпосередньо впливають на екологічний стан територій, зміну характеру довкілля, здоров'я громадян, продовольчу безпеку, інфраструктуру, регіональний та місцевий розвиток.

Тож прояви зміни клімату, насамперед негативні, та їхні наслідки не можуть ігноруватися в процесі стратегічного планування розвитку регіонів та територіальних громад і потребують систематичного моніторингу і розробки системи заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації до неї природних екосистем, господарства, зокрема сільського, енергетичного сектору, а також захисту громадського здоров'я та інфраструктури.

З метою врахування питань пом'якшення та адаптації до зміни клімату для даного ДДП був виконаний розрахунок впливу генерального плану на клімат відповідно до рекомендацій Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (Таблиця 3.1).

Вплив різних діяльностей на клімат збільшиться на **53 т.**

Таблиця 3.1

**Таблиця для спрощеного розрахунку впливу різних діяльностей на клімат,
для документу державного планування (далі - ДДП)**

№	Показник діяльності	Одиниця виміру	Кількість на початок ДДП	Кількість на закінчення ДДП	Різниця	Одиниця виміру	Коефіцієнт тон CO ₂ екв	Результат т CO ₂ -екв
1	Викиди ПГ від спожитої електроенергії	МВтгод	7,92	92,4	84,5	т CO ₂ екв/ МВтгод	0.372	31,4
2	Викиди ПГ від спалювання (виробничого) палива при виробництві електричної та теплової енергії							
2.1	Кам'яне вугілля	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	2.08	-
2.2	Буре вугілля	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	1.2	-
2.3	Торф	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	1.03	-
2.4	Природний газ	т	0,27	3,1	2,8	т CO ₂ екв/ / т	2.69	7,6
2.5	Зріджений газ (пропан, бутан)	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	2.98	-
2.6	Мазут	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	3.13	-
3	Викиди ПГ від споживання палива транспортом							
3.1	Бензин	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	3.1	-
3.2	Дизель	т	-	-	-	т CO ₂ екв/ / т	3.18	-

3.3	LPG (зріджений нафтовий газ або скраплений нафтовий газ)	т	-	-	-	т CO ₂ екв./ т	2.97	-
3.4	Керосин	т	-	-	-	т CO ₂ екв./ т	3.15	-
4	Викиди ПГ від тваринництва (внутрішня ферментація та обробка гною)							
4.1	Молочні корови (доросла молочна велика рогата худоба)	голів	-	-	-	т CO ₂ екв./ голову	2.87	-
4.2	Інша доросла велика рогата худоба	голів	-	-	-	т CO ₂ екв./ голову	1.8	-
4.3	Молодняк	голів	-	-	-	т CO ₂ екв./ голову	1.17	-
4.4	Вівці	голів	-	-	-	т CO ₂ екв./ голову	0.229	-
4.5	Свині	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв./ голову	0.12	-
4.6	Коні	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв./ голову	0.537	-
4.7	Кози	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв./ голову	0.149	-
4.8	Кролі	голів	-	-	-	т CO ₂ -екв./ голову	0.039	-
4.9	Птиця (на 1000 голів)	1000 голів	-	-	-	т CO ₂ -екв./ на 1000 голів	1.381	-
5	Викиди та поглинання ПГ від землекористування та лісового господарства							
5.1	Оброблені землі CR	га	11,96	0	11,96	т CO ₂ /га	1.18	14
5.2	Пасовища GR	га	-	-	-	т CO ₂ /га	0.03	-
5.3	Лісові площі FO	га	-	-	-	т CO ₂ /га	-4.78	-

5.4	Водно-болотні угіддя WE:							
5.4.1	землі з видобутком торфу (кар'єри видобутку торфу) WE2	га	-	-	-	т CO2/га	21.53	-
5.4.2	постійні води (ставки, річки, озера, болота) WE1	га	-	-	-	т CO2/га	0	0
5.5	Поселення, забудовані території, дороги та інше SE	га	16,2	9,77	6,43	т CO2/га	0	0
5.6	Інші землі ОТ	га	8,67	34,26	25,59	т CO2/га	0	0
	Сумарний результат							53

*Стан здоров'я населення на територіях,
які ймовірно зазнають впливу*

Враховуючи незначні зміни в планувальній структурі генерального плану села Конопельки, стан здоров'я населення не зазнає суттєвих змін.

Окремо варто звернути увагу на збільшення кількості населення, що тягне за собою збільшення руху автотранспорту.

За оцінками ВООЗ, у 2012 році через забруднення атмосферного повітря у містах та сільських районах у всьому світі відбулося 3,7 мільйона випадків передчасної смерті людей. Наявність шкідливих речовин в повітрі призводить до збільшення кількості захворювань і тяжкості перебігу таких хвороб як інсульт, хвороби серця і рак легенів, а також гострих і хронічних респіраторних захворювань, включаючи астму.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються ДДП, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

До екологічних проблем, що стосуються документу державного планування вирішення яких в певній мірі може бути запроваджено в рішеннях містобудівної документації відносяться наступні:

1. На стан атмосферного повітря впливають викидів від пересувних джерел, що є одним із чинників що провокують захворювання органів дихання людини. До пересувних джерел забруднення відносяться автомобільний транспорт.

2. Забруднення поверхневих вод обумовлене загальним поверхневим стоком, що формується на сільськогосподарських угіддях, розташованих в межах водозбірної площі басейну р. Сивка, відсутністю розвиненої системи каналізаційної мережі та каналізаційних очисних споруд. Відсутність системи мереж дощової каналізації з очисними спорудами у місцях випуску негативно впливає на стан поверхневих водойм, що спричиняє ризики захворювання населення інфекційними хворобами що передаються з водою під час купання у водоймах.

3. Розташування території в межах площі розвитку зсувів та можливої їх активізації під впливом факторів господарської діяльності, в межах району сильного прояву площинної ерозії.

4. Розміщення кладовища з недотримання вимог, а саме наявність житлової забудови в санітарно-захисній зоні, яка складає 300 м.

5. Серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, можна віднести: недостатнє забезпечення об'єктами

обслуговування, зокрема закладами охорони здоров'я та соціального захисту населення – відсутні аптеки, заклади відпочинку. Також недостатній рівень забезпечення територіями спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд. Зокрема відсутні спортивні зали загального користування.

7. Стосовно територій з природоохоронним статусом слід зазначити, що за даними Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації на території с.Конопельки Макарівського району Київської області об'єкти та території природно-заповідного фонду (ПЗФ) загальнодержавного та місцевого значення відсутні.

Відсутність встановлених прибережних захисних смуг водойм на території села з винесенням їх меж в натурі та недотримання режиму господарської діяльності в їх межах негативно впливає на санітарно-гігієнічний стан водойм.

SWOT-аналіз екологічної ситуації населеного пункту

В процесі розробки CEO був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації населеного пункту, узагальнені результати якого наведені в Табл. 4.1

Таблиця. 4.1

SWOT-аналіз екологічної ситуації

Сильні сторони	Слабкі сторони
Високий потенціал енергозбереження	Відсутність дієвої системи роздільного збору, сортування, переробки та утилізації відходів.
Високий потенціал розвитку сільського господарства – наявність родючих ґрунтів.	Низький рівень впровадження енергоефективних технологій та матеріалів.
Вигідне географічне розташування	Відсутність постів спостереження за станом довкілля в селі, а, отже, низький рівень забезпечення екологічної безпеки населення та територій.
	Наявність заболочених ділянок
Можливості	Загрози
Значний кліматичний і технологічний потенціал для розвитку об'єктів рекреації та туризму	Низький рівень екологічної свідомості, культури та освіти мешканців села

За результатами комплексного аналізу вирішено використати сильні сторони -внутрішні чинники: вдале розташування території, можливість розвитку інженерної інфраструктури.

Слабкі сторони території планування передбачається виправити шляхом будівництва нових мереж водопостачання та каналізації з відведенням стічних вод на очисні споруди); забруднення повітряного басейну – передбачається

смуга зелених насаджень спеціального призначення від проїжджої частини дороги (санітарні розриви).

Якщо документ державного планування не буде затверджено, а можливості не будуть використані, передбачається погіршення стану навколишнього середовища, а також умов життєдіяльності населення з урахуванням слабких сторін та загроз.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що стосуються ДДП

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем.

1. Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

Відповідно до шостого національного звіту про виконання Україною Конвенції ООН про охорону біологічного різноманіття (грудень 2018 р.) були проведені наступні заходи:

- підвищення рівня суспільної обізнаності щодо біорізноманіття шляхом стратегічних і програмних документів таких як Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р.» (НСБР) (2010 р.), Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки, Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011–2015 роки та інші документи;
- наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України «Щодо екологічного паспорту регіону» (2014 р.), який визначає порядок звітності щодо взаємодії із громадськістю та ЗМІ. Документ є важливим для опосередкованої оцінки зацікавленості населення питаннями збереження біорізноманіття. Щорічні екологічні паспорти регіонів є у відкритому доступі на сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України;
- запровадження оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки;
- екологізація економіки та екологічна модернізація шляхом створення система стимулювання виробництва відновлювальної енергії («зелений» тариф, що поширюється на енергію сонця, вітру, біомаси та малих ГЕС, пільги в оподаткуванні; пільговий режим приєднання до електричної мережі);
- запровадження інтегрованого управління водними ресурсами через забезпечення необхідної кількості водних ресурсів належної якості для відновлення, оздоровлення й безперервного розвитку водних та навколоводних екосистем; досягнення «доброго» стану водних об'єктів України, запровадження інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом з метою відновлення й сталого розвитку водно-ресурсного потенціалу України та природних водних екосистем.
- збереження територій, важливих для біологічного та ландшафтного різноманіття.

2. *Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня (1996р.);*

На поточний момент для оцінки викидів ПГ від земельного покриття використовується методологія та оцінки реалізованих чи запланованих змін у землекористуванні. Секретаріат Рамкової конвенції ООН про зміну клімату рекомендує використовувати методологічний підхід Міжурядової групи з питань зміни клімату (Intergovernmental Panel on Climate Change)

Ця методологія включає наступні основні елементи: (1) необхідну класифікацію видів покриття; (2) методи обрахування викидів від кожного виду покриття; (3) методи обрахування викидів при перетворенні однієї категорії в іншу та (4) методи та джерела отримання інформації.

У розділі 3 даного звіту проведений розрахунок впливу ДДП (Генерального плану с.Конопельки) на клімат.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, включаючи кумулятивні, коротко-, середньо- та довгострокові, постійні та тимчасові, позитивні та негативні

Згідно з «Методичними рекомендаціями із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Вторинні наслідки – можливе збільшення руху автотранспорту, бронхолегеневих захворювань серед населення с.Конопельки.

Кумулятивні наслідки – розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання. Ймовірність того, що реалізація генерального плану призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності будуть мати значний сумарний негативний вплив на довкілля, – є незначною. Це пов'язане з тим, що всі види впливів на навколишнє середовище мають незначну за силою та масштабом дію (незначне збільшення чисельності населення, додаткове енерго- та ресурсоспоживання). Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні. Для стовідсоткового виявлення кумулятивних наслідків необхідно проводити постійний контроль за якістю ґрунту, харчових продуктів місцевого виробництва, питної води тощо.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту – не передбачаються.

Потужний потенціал озелених територій в межах населеного пункту, дотримання упорядкування цих територій є компенсаційним заходом щодо наслідків будь-яких впливів на оточуюче середовище.

Короткострокові наслідки (1 рік) - порушення рослинного покриву внаслідок будівельних робіт під час будівництва проєктних об'єктів.

Середньострокові наслідки (3-5) – зменшення площі озелених територій за рахунок розташування проєктних територій житлового, громадського, інженерного призначення, а також збільшення кількості автотранспорту у населеному пункті.

Довгострокові наслідки (10-15 років) – при реалізації рішень генерального плану передбачають поетапне будівництво різних об'єктів соціальної, інженерної та транспортної інфраструктури. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації проєктованих об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів,

емісії поллютантів (у т. ч. під час очистки стічних вод від каналізаційних ОС), утворення зворотних вод. Можливо, потрібно буде проводити видалення зелених насаджень, зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистем населеного пункту.

До довгострокових наслідків (50-100 років) - передбачається реконструкція, поліпшенням стану існуючих доріг з щебеневим та ґрунтовим покриттям на асфальтобетонне. Проектні вулиці передбачаються з асфальтобетону.

Постійні наслідки - викиди в атмосферу від автотранспорту, скид стічних вод у місцеві водойми після очищення на очисних спорудах, утворення відходів.

Тимчасові наслідки – є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, консервацією, припиненням їх існування, репрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Позитивні наслідки - покращення умов проживання населення, розвиток інфраструктури, створення нових робочих місць, що сприятиме зайнятості населення, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення села та попередження забруднення поверхневих і підземних вод, ґрунтів шляхом створення надійної та ефективної системи очищення стічних вод, здійснення раціонального використання та охорони земель із дотриманням пріоритету вимог екологічної безпеки: рівномірний розподіл житлової, громадської забудови і освоєння вільних територій. Покращення санітарно-епідеміологічної ситуації шляхом організації ефективної системи санітарного очищення території: затвердження місцевої програми поводження з відходами та контроль за її виконанням, запровадження роздільного збирання ТПВ, встановлення відповідних контейнерів та облаштування контейнерних майданчиків, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Таблиця 6.1

**Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшен ня існуючої ситуації
		Та к	Ймовір но	Н і	
1	2	3	4	5	6
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	•			

2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?	•			
4	Появу джерел неприємних запахів?	•			
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?	•			
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод(зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними) ?		•		
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти ?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод ?			•	
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних			•	

	з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення) ?				
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів) ?	•			
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів ?		•		
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	•			
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки ?	•			
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки ?	•			
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами ?	•			

21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів ?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару ?	•			
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів ?		•		
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу ?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель ?		•		
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад ?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо) ?			•	

29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві ?		•		
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому ?	•			
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин ?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей ?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини ?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо) ?			•	
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території ?		•		
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або	•			

	виникнення нових потреб у житлі ?				
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків ?		•		
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень ?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги ?			•	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей ?		•		
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки ?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу ?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження ?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва ?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання		•		

	будь-якого виду природних ресурсів ?				
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу ?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії ?	•			
48	Суттєве порушення якості природного середовища ?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому ?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей ?			•	

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП

Охорона повітря (атмосфери)

Визначення територій для розміщення житлових, громадських і промислових об'єктів було здійснено з урахуванням вітрового режиму та потенціалу самоочищення повітря відповідно до вимог Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року».

Стан атмосферного повітря в межах житлових територій не повинен перевищувати показників, передбачених ДСП 173-96.

Задля недопущення погіршення стану атмосферного повітря в селі передбачається виконання наступних заходів:

- для здійснення будівельних робіт (в активний період будівництва) рекомендується застосовувати будівельну техніку (крани, екскаватори, бульдозери, автокрани та інша техніка), яка працює на дизельному паливі, що в свою чергу забезпечує зменшення витрат палива – в середньому на 35-50% порівняно з бензиновими двигунами (викиди шкідливих речовин кг на 1000 л (дизельні /бензинові двигуни): CO – 25/200; C₂H₂ – 8/25; NO₂ – 36/20); сумарна кількість токсичних речовин, що виділяється під час роботи дизеля, практично у 2,5 рази менша, ніж у бензинового двигуна;
- проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій;
- зниження якісного та кількісного показників забруднювачів у повітряному басейні внаслідок збільшення площі зелених насаджень сільської місцевості;
- лісівничі заходи полягають у вирощуванні мішаних деревостанів з переважанням у складі газостійких порід;

Таким чином, дотримуючись вказаних заходів, був мінімізований вплив від впровадження рішень генерального плану.

Охорона поверхневих та підземних вод

При розробленні містобудівної документації було передбачено заходи щодо охорони р. Сивка відповідно до вимог Водного та Земельного кодексу України та надано пропозиції щодо визначення межі прибережно захисної смуги з урахуванням ситуації, що склалася (ПЗС - 25 м згідно ст.88 ВКУ)

В межах населеного пункту наявні заболочені ділянки, які підлягають біотехнічному оздоровленню з видаленням болотної рослинності.

Охорона ґрунтів та земельних ресурсів

Заходи з охорони ґрунтів базуються на наступних принципах:

- забезпечення раціонального використання та збереження ґрунтів, як одного з найважливіших компонентів природного середовища;

- застосування ґрунтозберігаючих технологій (безвідвальний обробіток), зменшення хімічного тиску на поля (використання агротехнічних методів боротьби з шкідниками та бур'янами, біометодів та органічних добрив, заборона небезпечних хімічних засобів);

- забезпечення застосування ґрунтозахисних технологій та інших заходів щодо попередження деградації ґрунтів при здійсненні господарської та іншої діяльності (технологія Mini-till вирощування польових культур, екстенсивний/інтенсивний мульчуючий посів, технологія Strip-till ;

- обов'язковість проведення заходів з підвищення родючості ґрунтів та відтворення деградованих ґрунтів (правильна організація території господарства та удосконалення структури земельних угідь, раціональна структура посівних площ, система правильних сівозмін, система обробітку ґрунту відповідно до ґрунтово-кліматичних умов і біологічних особливостей вирощуваних культур, сівба високоякісним сортовим насінням із застосуванням прогресивних способів сівби, догляду за посівами, механізованого збирання врожаю, система раціонального виготовлення місцевих і внесення різних видів добрив, система захисту рослини від бур'янів і хвороб, система меліоративних заходів, система боротьби з ерозійними процесами, система машин та знарядь для застосування комплексної механізації);

Подальша реалізація рішень генерального плану передбачає оздоровлення середовища та формування раціональної планувальної структури району шляхом екологічно спрямованого впорядкування території.

Санітарне очищення території

Схема санітарного очищення в селі Конопельки відсутня. Вивезення ТПВ здійснюється централізовано комунальним підприємством Томашівської сільської ради "Злагода" на полігон у м. Фастів. Обсяг ТПВ за 2019 р. становить 96 кубів.

Відповідно до норм ДБН Б.2.2-12-2019, розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів (ТПВ) та сміття з вулиць с. Конопельки на розрахунковий строк складе приблизно 10,5 т/рік. Проектна чисельність мешканців населеного пункту становитиме 35 осіб. Норма накопичення ТПВ 300 кг/рік.

Для забезпечення виконання «Програми поводження з твердими побутовими відходами» (постанова Кабінету Міністрів України від 4.04.2004р. №265) пропонується організація роздільного збору твердих побутових відходів з наступним використанням і утилізацією. За умови організації роздільного збору обсяг вивозу твердих побутових відходів можна зменшити на 30-50%.

Так, як проблема знешкодження твердих побутових відходів актуальна для усього регіону, необхідно розробити схему санітарного очищення Фастівського району, де розглянути можливість будівництва регіонального екологічно чистого підприємства по знешкодженню та переробці твердих побутових відходів.

Правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини проводити відповідно до положень Закону України «Про відходи».

Основні заходи щодо впровадження та розвитку системи санітарного очищення передбачають:

- розроблення спеціалізованої схеми санітарного очищення з уточненням заходів, спрямованих на поліпшення екологічного та санітарного стану, тощо;
- впровадження системи роздільного збору, сортування, утилізації, подрібнення, польового компостування відходів зеленого господарства та інших заходів з метою зменшення обсягів вивезення та захоронення відходів.
- придбання спецавтотранспорту та іншої техніки для санітарного очищення, контейнерів для роздільного збору твердих побутових відходів;
- облаштування на території населеного пункту ділянок для встановлення контейнерів (відповідно до вимог п. 9.2. ДБН Б.2.2-5:2011);
- створення умов для миття та дезобробки спецавтотранспорту та контейнерів;

Основні рішення та показники стосовно системи санітарного очищення беруться за основу та підлягають уточненню на наступних стадіях проектування та при розробці спеціалізованої схеми санітарного очищення.

Захист від шуму

Акустичний стан територій, прилеглих до житлових і громадських будинків повинен відповідати вимогам Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».

Допустимі рівні звуку та звукового тиску на прилеглих до житлових і громадських будівель територіях не повинні перевищувати показників, зазначених ДСП 173-96 та ДБН В.1.1-31.

Рекомендується раз на рік робити заміри шуму біля сельбищних територій, в разі перевищення нормативів вживати містобудівні та будівельно-акустичні засоби захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Захист від вібрації

Рівні вібрації на прилеглих до житлових і громадських будинків територіях, не повинні викликати порушення цілісності огорожувальних конструкцій будівель протягом строку їх експлуатації.

Допустимі рівні та значення вібрації у приміщеннях житлових та громадських будинків мають відповідати вимогам ДСП 173-96 (Додаток 17-17а) та ДБН В.1.1-31.

До технічних заходів належать:

- зниження вібрації в джерелі її виникнення (вибір на стадії

проектування кінематичних і технологічних схем, які знижують динамічні навантаження в устаткуванні та ін.);

- зниження діючої вібрації на шляху розповсюдження від джерела виникнення (вібропоглинання, віброгасіння, віброізоляція).

До організаційних заходів належать:

- організаційно-технічні (своєчасний ремонт та обслуговування обладнання за технологічним регламентом, контроль допустимих рівнів вібрації, дистанційне керування вібронебезпечним обладнанням);

- організаційно-режимні (забезпечення відповідного режиму праці та відпочинку, заборону залучення до вібраційних робіт осіб молодших 18 років, тощо);

До лікувально-профілактичних заходів належать:

- періодичні медичні огляди;
- лікувальні процедури (фізіологічні процедури, вітамінно- та фітотерапія).

Захист від електромагнітного забруднення

Основними джерелами електромагнітних випромінювань є: радіо передавальні, радіотелевізійні, радіолокаційні станції.

Для зниження рівня опромінювання території, антени радіолокаційних станцій слід встановлювати на природних домінуючих підвищеннях, максимально обмежуючи використання від'ємних кутів нахилу антен, щоб діаграма випромінювання знаходилась вище житлової забудови та місць перебування людей.

Захист від випромінювань та опромінень

Згідно діючих санітарних норм допустима щільність потоку інфрачервоних випромінювань не повинна перевищувати 350 Вт/м². Інтенсивність теплового опромінення працюючих від нагрітих поверхонь технологічного устаткування, освітлювальних приладів та інсоляція від закслених огорожень не повинна перевищувати: 35 Вт/м² при опроміненні 50 та більше % поверхні тіла; 70 Вт/м² при величині поверхні тіла, що опромінюється, від 25 до 50%; 100 Вт/м² при опроміненні не більше 25% поверхні тіла працюючого.

Захист від УФ випромінювань досягають такими методами:

- певною відстанню;
- екрануванням робочих місць;
- засобами індивідуального захисту;
- спеціальним фарбуванням приміщень і раціональним розташуванням робочих місць.

Визначаючи захисну відстань від джерел УФ випромінювання, використовують дані безпосередніх вимірів у конкретних виробничих умовах. Найраціональніший метод захисту – екранування джерел випромінювання за допомогою різноманітних матеріалів і світлофільтрів. Екрани виконують у вигляді щитів, ширм, кабін. Повний захист від УФ випромінювання всіх

ділянок спектра забезпечує флінтглас (скло, яке вміщує оксид свинцю).

Регулювання мікроклімату

Мікрокліматична оцінка території населеного пункту повинна проводитися за трьома напрямками: забезпечення сприятливих умов на території забудови за комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря, вітер, сонячна радіація);

- Забезпечення сприятливих умов на території забудови за комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря, вітер, сонячна радіація);
- забезпечення сприятливих умов на території забудови за комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря, вітер, сонячна радіація);
- забезпечення достатньої інсоляції території і приміщень інсольованих будинків;
- забезпечення мінімізації тепловтрат будинків і формування раціонального теплового режиму.

Розміщення та орієнтація житлових будинків повинні забезпечувати щоденну тривалість інсоляції відповідно до ДСП 173-96 та ДСТУ-Н Б.В.2.2-27.

У житлових будинках меридіонального типу, де інсолюються всі кімнати квартири, а також при реконструкції житлової забудови або при розміщенні нового будівництва в особливо складних містобудівних умовах (історичне цінне міське середовище, дорога підготовка території, зона загальноміського і районного центру) допускається скорочення тривалості інсоляції приміщень на 0,5 год.

Розміщення та орієнтація громадських будинків повинні забезпечувати щоденну безперервну інсоляцію, протягом 3 годин в приміщеннях: закладів дошкільної освіти (ігрових, спалень, ізоляторів, залів для фізкультурних та музичних занять); закладів загальної середньої освіти (початкові класи, 50 % навчальних кабінетів та класів, лабораторій, спальних кімнат, ізоляторів); закладів професійної (професійно-технічної) освіти та інших освітніх закладів (навчальні кабінети, не менше 75% загальної кількості); закладів соціального забезпечення (житлові кімнати, палати, ізолятори).

Розвиток природоохоронних територій та охорона ландшафту

Враховуючи те, що зарезервована до заповідання територія знаходиться на значній відстані від межі населеного пункту, не має необхідності позначити її на генеральному плані.

В озелененні села було дотримано основні вимоги щодо асортименту насаджень та їх фітоекологічних властивостей.

Фільтрувальна властивість рослин залежить від породи. Шороховате листя в'яза, листя, покрите тонкими ворсинками (бузок, черемуха, бузина та ін.), більше затримують пил, ніж гладкі (клен, тополя, осина, дуб). При озелененні санітарно-захисних зон необхідно враховувати димостійкість

рослин. Хвойні дерева менш димостійкі, ніж листяні. Однак на одиницю ваги хвої осідає пилу приблизно в 1, 5 рази більше, ніж на одиницю ваги листя. Крім того, взимку ефективність хвойних посадок вища, ніж листяних.

Планувальні обмеження

До планувальних обмежень відноситься система визначених чи нормативних санітарно-захисних зон, санітарних розривів, охоронних зон, зон санітарної охорони від комунальних об'єктів, що встановлені ДСП 173-96. Нижче, в таблиці 7.1 наведений їх перелік.

Таблиця 7.1

Планувальні обмеження

Об'єкти	Нормативна СЗЗ, охоронна зона (м)	Документ
Кладовище Після закриття	300 100	ДСП 173-96 (додаток №4); ДСанПіН 2.2.2.028-99
Прибережна захисна смуга р.Сивка	25	ВКУ (ст.88)
Протипожежна відстань від стіни лісу -мішаний ліс -мішаний ліс	20 50	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», п.15.2.4
Охоронна зона повітряних ліній електропередачі	10	Постанова від 4 березня 1997 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж».

В охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж забороняється будувати житлові, громадські та дачні будинки.

Використання земельних ділянок в охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж повинне бути письмово узгоджене з власниками цих мереж, державними органами пожежної охорони та санітарного нагляду.

Планувальні обмеження природоохоронного характеру представлені прибережними захисними смугами (ПЗС), параметри яких прийняті згідно ВКУ, ст. 88 (проекти не розроблялися): р. Сивка – 25 м. Використання територій ПЗС регламентується положеннями ВКУ, ст. 88, 59 та ЗКУ, п.4, та потребує при цьому дотримання водоохоронного режиму, максимального озеленення, благоустрою та обладнання місць відпочинку відповідно вимогам санітарних норм; благоустрою та інженерного облаштування берегів, що передбачено рішеннями генплану.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

- розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження й

залісення), а також садівництво та городництво;

- зберігання та застосування пестицидів і добрив;
- улаштування літніх таборів для худоби;
- будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;
- улаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництв, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
- миття та обслуговування транспортних засобів і техніки.

Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка

У контексті СЕО Генплану с.Конопельки з метою розгляду альтернативних проектних рішень і їх екологічних наслідків були розглянуті наступні альтернативи.

Альтернатива 1

«Нульовий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку не затвердження та не реалізації документу державного планування Генерального плану.

Під час розроблення стратегічної екологічної оцінки була розглянута альтернативна не впровадження та не реалізації проектних рішень даного документу державного планування. У разі незатвердження проекту – це призведе до неможливості покращення екологічної ситуації, забезпечення екологічної безпеки, розвитку економіки населеного пункту с.Конопельки та збільшення кількості робочих місць, підвищення якості життя, покращення добробуту та здоров'я населення. Цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану навколишнього природного середовища: погіршення якості атмосферного повітря внаслідок емісії поллютантів, а також ґрунтів внаслідок неорганізованої системи поводження з відходами, відсутності централізованого водопостачання та водовідведення тощо.

За даним варіантом подальший сталий розвиток території проектування є проблематичним, і, відповідно, розглянута альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, неефективного використання земельних ресурсів, хаотичної забудови та погіршення ландшафту в цілому.

Відмова від реалізації проекту не призведе до змін стану компонентів довкілля та соціально-економічних показників планової території.

Альтернатива 2

«Максимально сприятливий сценарій» – опис, оцінка та прогнозування ситуації у випадку реалізації запропонованих заходів із використанням інноваційних технологій на засадах сталого розвитку.

Розгляд цієї альтернативи ґрунтується на порівнянні оцінених впливів на навколишнє середовище в результаті зміни функціонального використання відповідних ділянок перспективної забудови. Порівняння альтернатив показало як переваги так і недоліки проекту ДДП. В результаті чого були розглянуті можливі альтернативи функціонального використання деяких ділянок перспективної забудови, з меншим ступенем містобудівного навантаження та природне середовище.

Кінцевим продуктом аналізу виправданих альтернатив стане формування найбільш екологічно та економічно вигідного сценарію реалізації проекту даного документу державного планування з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Альтернативні варіанти територіального розміщення об'єктів на генеральному плані.

У ході здійснення стратегічної екологічної оцінки стала очевидною необхідність розгляду альтернативних варіантів розміщення закладу торгівлі та аптеки. Виходячи з того, що в селі мешкає 3 особи доцільно було розташувати дані об'єкти поряд з їх житлом.

Опис здійснення стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки в звіт про СЕО було включено ряд оцінок:

- аналіз контексту планування;
- аналіз поточного стану довкілля і тенденцій його зміни для території, де планується виконання документу державного планування;
- цільовий аналіз та аналіз наслідків виконання генерального плану для довкілля, у тому числі здоров'я населення;
- оцінку альтернативних сценаріїв, також рекомендації щодо пом'якшення впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення;
- заходи із запобігання несприятливого впливу.

Дослідження, які було проведено, методи і критерії, що використовувалися під час стратегічної екологічної оцінки.

Проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування відбувається відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» з використанням Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України № 296 від 10.08.2018р.).

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки було здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан компонентів навколишнього природного середовища; проведення аналізу слабких та сильних сторін проекту ДДП з точки зору екологічної ситуації, SWOT-аналізу;
- проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу проекту ДДП на складові навколишнього середовища та на стан здоров'я й добробут населення;
- моніторинг фактичного впливу впровадження проекту ДДП на довкілля.

При цьому були використані такі методи:

- історичний метод – вивчення та аналіз формування й розвитку об'єктів території проектування у хронологічній послідовності;
- таксономічні методи – оцінка та ранжування ризиків впливу екологічних чинників на стан здоров'я населення та навколишнього середовища;
- метод проведення нарад – проведення дискусій та нарад з метою вироблення єдино правильної колективної думки із розв'язування та

вирішення тих чи інших проблемних питань;

- метод ведення екологічного моніторингу – запровадження постійних у часі спостережень за лабільним станом компонентів НПС.

Вище вказані методи та підходи базуються на ключових принципах прийняття екологічно безпечних рішень – попередження та запобігання шкодо чинному антропогенного впливу.

Основним критерієм під час СЕО проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки, можна виділити наступні фактори:

- відсутність офіційних статистичних даних окремо по с.Конопельки.

Таким чином висновки отримані в результаті аналізу статистичних даних мають певний відсоток похибки.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання проекту генерального плану для довкілля, у тому числі і для здоров'я населення

Моніторинг довкілля – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних спостережень, оцінки та прогнозу змін стану навколишнього природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або послаблення.

Моніторинг довкілля здійснюється у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України № 391 від 30 березня 1998 р. «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля». Система моніторингу спрямована на: удосконалення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля; покращення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях; підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення; сприяння раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки, сталого розвитку. Для цього проводяться систематичні спостереження за складовими природного середовища: атмосферне повітря, ґрунти, води тощо, аналізується його стан та надається прогноз щодо можливих змін.

Основною метою прогнозу є оцінка можливої реакції навколишнього природного середовища на прямий чи опосередкований вплив людини, вирішення задач раціонального природокористування у відповідності з очікуваним станом природного середовища.

Можлива структура моніторингу стану компонентів НПС окреслена в Таблиці 9.1.

Таблиця 9.1

Ключові показники моніторингу

Індикатор	Визначення	Періодичність проведення порівняльного аналізу фактичного стану компонентів довкілля з попередніми даними	Цільові значення
Аналіз якості питної води	Відповідність відібраним пробам води ДСанПін 2.2.4-171-10 “Гігієнічні вимоги до води питної, придатної до споживання людиною”	1 раз на рік	Висновок аналізу додається
Кількість утворених відходів на території (т/рік)	Обсяг твердих побутових відходів.	1 раз/рік	96 куб.
Обсяг відсортованих вторинних ресурсів, тонн/рік, % від загального обсягу утворених відходів	Обсяг зібраних відходів як вторинної сировини (папір, скло, пластик тощо).	1 раз на рік	0 т/рік

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Даний розділ не розглядається, так як територіально село Конопельки розташоване на значній відстані від межі сусідніх держав.

11. Резюме нетехнічного характеру

Генеральний план села Конопельки Макарівського району Київської області є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови та іншого використання території населеного пункту.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) проекту документу державного планування (ДДП) Генерального плану села Конопельки Макарівського району Київської області була розроблена на виконання вимог Закону України (ЗУ) «Про Стратегічну екологічну оцінку».

Природні умови та ресурси

Село Конопельки розташоване за 31,5 км до районного центру та за 51,5 км до обласного центру.

У фізико-географічному відношенні територія проектування знаходиться у межах Лісостепової зони Подільсько-Придніпровського краю Київської височинної області.

Геологічна будова

В геологічній будові приймають участь дорифейські утворення: неоархей (плагіогранітоїди (тетіївський комплекс); амфіболіти, гнейси, базит-ультрабазити (росинсько-тікицька серія, юрівський комплекс)).

За картою четвертинних відкладів – верхньоантропогенові відклади (Q_{III}). Літологія: леси і лесовидні породи на четвертинних алювіальних відкладах).

Потужність четвертинних відкладів – від 20 до 40 м.

Гідрогеологічні умови

Перші від поверхні водоносні горизонти і комплекси: у алювіальних і озерно-алювіальних антропогенових відкладах надзаплавних терас і заплав річок і середньо-антропогенових флювіогляціальних відкладеннях. Піски з прошарками супісків, суглинків і глин, в нижній частині з галькою і гравієм.

Модуль експлуатаційних запасів підземних вод (л/сек із км²) – від 0,5 до 1.

Мінералізація води (г/л) менше 1.

Основний іонний склад і мінералізація вод верхніх частин земної кори (до глибини розкриття свердловинами): гідрокарбонатні, кальцієві, залізисті на півночі і гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво-натрієві на півдні.

Середня багаторічна жорсткість підземних вод (мг/л) – від 3 до 6 (помірно жорстка).

Середній багаторічний вміст йоду у ґрунтових водах (мг/л) – від 4 до 5.

Середній багаторічний вміст фтору у підземних водах (мг/л) – від 0,5 до 1,0.

Гідрологічні умови

Відповідно до Схеми гідрологічного районування України територія села відноситься до Правобережної Дніпровської області достатньої водності.

По території села протікає р. Сівка (притока Ірпеня), яка згідно класифікації відноситься до малих річок. Має довжину 17 км. Бере початок біля села Грузьке. Впадає в Ірпінь у селі Соснівка.

Клімат

Клімат території помірно-континентальний з м'якою зимою і нежарким літом.

На основі комплексного аналізу кліматичних параметрів, які використовуються при плануванні та забудові населених пунктів, та згідно архітектурно-будівельного кліматичного районування території України (ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 "Будівельна кліматологія") територія віднесена до І архітектурно-будівельного кліматичного району - Північно-Західний.

Таблиця 2.1.1.

Кліматологічні показники (характеристики) І-ого архітектурно-будівельного кліматичного району

Температура повітря, °С				Кількість опадів за рік, мм	Відносна вологість у липні, %	Середня швидкість вітру у січні, м/с
середня за		абсолютний мінімум	абсолютний максимум			
січень	липень					
Від -5 до -8	Від 18 до 20	Від -37 до -40	Від 37 до 40	Від 550 до 700	Від 65 до 75	Від 3 до 4

Тривалість сонячного сяйва (години) – від

Атмосферний тиск на рівні моря (гПа) від 1012 до 1013 у липні, від 1020 до 1021 у січні.

Атмосферні явища: середня кількість днів із градом – від 1 до 2, із грозою - 25-30, із ожеледдю – 15-20, із пиловою бурею – менше 3, із хуртовиною – від 5 до 10, із туманом – 50-60.

Переважає напрям вітру в січні - північно-західний, західний, в липні – західний.

Планувальне рішення враховує існуючий характер вітрового режиму.

Ґрунтовий покрив

Фактор ґрунтових умов в даній ситуації не є лімітуючим. Для озеленення території ґрунти придатні без обмежень і не потребують вживання допоміжних заходів.

За вмістом важких металів, ґрунти мають наступний склад:

- ✓ Бору від 0 до 5 (мг/кг);
- ✓ Кобальту від 20 до 25 (мг/кг);
- ✓ Марганцю від 400 до 550 (мг/кг);
- ✓ Мідь від 5 до 20 (мг/кг);
- ✓ Цинк від 30 до 60 (мг/кг);
- ✓ Молібден від 2,4 до 3,2 (мг/кг);

Родючість ґрунтів – добрі ґрунти (від 66 до 80 балів)

Ступінь еродованості ґрунтів від 1 до 10 %.

Вміст гумусу в орному шарі ґрунтів глибиною до 30 см від 3,5 до 4 %.
Запаси гумусу від 350 до 400 т/га.

Реакція ґрунтового середовища (рН) – від 5,5 до 7,0, близька до нейтральної та нейтральна.

Рівень забезпеченості ґрунтів азотом (N), фосфором (P) і калієм (K) – помірний. Ґрунти: темно-сірі опідзолені та слабо реградовані (супіщані), темно-сірі опідзолені та слабо реградовані (легкосуглинкові).

Корисні копалини

На території села с.Конопельки відсутні родовища корисних копалин.

Природоохоронні території та об'єкти

Село Конопельки знаходиться в безпосередній близькості до долини річки Ірпінь. Дана територія запропонована для отримання статусу Мережі Емеральд (Смарагдову Мережу), будь яке будівництво там заборонено.

Інженерно-будівельна оцінка

Відповідно до районування України за складністю інженерно-геологічних умов територія проектування характеризується незначною складністю освоєння території, розвиток сзувів є слабким та схильність до помірному підтоплення.

У сейсмічному відношенні (ДБН В.1.1-12:2014 "Будівництво в сейсмічних районах України") відповідно до карти „А” для проектування та будівництва об'єктів і будівель масового громадського, промислового призначення, різних житлових об'єктів в міській та сільській місцевості територія відноситься до несейсмічної зони (5 балів).

Екологічна ситуація

Нижче наведені характеристика стану окремих складових навколишнього середовища, на основі аналізу яких виконано еколого-містобудівне обґрунтування розвитку території.

Повітряний басейн

Індекс забрудненості атмосферного повітря дорівнює - 1 (допустимий).

Територія села Конопельки є досить сприятлива, оскільки відсутні стаціонарні джерела забруднення повітряного басейну.

Основним забруднювачем атмосферного повітря є автотранспорт.

Автомобільний транспорт викидає в повітря велику кількість оксидів вуглецю, діоксидів азоту, сірки та важких металів. Його викиди містять близько 20 канцерогенних речовин та більше, ніж; 120 токсичних сполук. У викидних газах автомобілів наявні: оксид карбону, двооксид нітрогену, свинець, токсичні вуглеводи (бензол, толуолу, ксилол та ін.). Взаємодія вуглеводнів та оксидів нітрогену при високій температурі влітку, приводить до утворення озону (O₃). Біля земної поверхні підвищений вміст озону викликає пригнічення рослинності.

Водний басейн

Головними забруднювачами поверхневих вод є природний поверхневий

стік з території житлової забудови, зокрема випуск стічних вод від приватних садиб (забудова села не каналізована, санітарна очистка практично відсутня), розташованих у прибережній зоні, та господарських територій.

Стан ґрунтів

Спеціальних робіт по геохімічній зйомці ґрунтів населеного пункту не виконувалось. Регулярного спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

Через функціонування гранітного кар'єру "Соснівський", ґрунти становляться більш схильними до утворення різних видів ерозії, утворюються відвали, змінюється рельєф території, гідрогеологічні умови майданчика будівництва та прилеглих територій, забруднення території землевідвода відходами, які утворюються та стічними водами.

Значний внесок у забруднення ґрунтового покриву припадає на зони (векторні) впливу діяльності автотранспорту.

Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина.

Джерелами ймовірного екологічного впливу на територію є також кладовище. Санітарно-захисна зона (300 м) від діючого кладовища не витримується.

Акустичний режим

Акустичні навантаження на середовище незначні. Основним джерелом шуму є вуличний транспорт, найбільш зосереджений на вулицях, де маршрути транзитного транспорту та зосереджений легковий транспорт жителів населеного пункту.

Відповідно до вимог ДСП 173-96 планувальні рішення вулично-дорожньої мережі повинні виключати перевезення промислових і будівельних вантажів, транзитні транспортні потоки на сельбищних територіях.

Відстань від краю проїзної частини до червоної лінії житлової забудови слід встановлювати з врахуванням забезпечення в житловій забудові нормативних рівнів шуму і забруднення атмосферного повітря.

Радіаційний фон

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів Української РСР від 23 липня 1991 №106 село Конопельки відноситься до населених пунктів, які віднесені за соціально-економічним фактором.

Електромагнітний фон

Джерелом електромагнітного впливу на навколишнє середовище є ЛЕП 0,4-10 кВ з охоронною зоною 2 м відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 4 березня 1997 р. № 209 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»), що знаходиться на території проектування та іонізує повітряне середовище.

Ландшафтна характеристика

Територія села не межує з елементами екологічної мережі.

Охорона повітря (атмосфери)

Визначення територій для розміщення житлових, громадських і промислових об'єктів було здійснено з урахуванням вітрового режиму та потенціалу самоочищення повітря відповідно до вимог Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року».

Стан атмосферного повітря в межах житлових територій не повинен перевищувати показників, передбачених ДСП 173-96.

Задля недопущення погіршення стану атмосферного повітря в селі передбачається виконання наступних заходів:

- для здійснення будівельних робіт (в активний період будівництва) рекомендується застосовувати будівельну техніку (крани, екскаватори, бульдозери, автокрани та інша техніка), яка працює на дизельному паливі, що в свою чергу забезпечує зменшення витрат палива – в середньому на 35-50% порівняно з бензиновими двигунами (викиди шкідливих речовин кг на 1000 л (дизельні /бензинові двигуни): CO – 25/200; C₂H₂ – 8/25; NO₂ – 36/20); сумарна кількість токсичних речовин, що виділяється під час роботи дизеля, практично у 2,5 рази менша, ніж у бензинового двигуна;
- проведення реконструкції комунальних систем та об'єктів тепло- і водопостачання шляхом впровадження новітніх енергоефективних технологій;
- зниження якісного та кількісного показників забруднювачів у повітряному басейні внаслідок збільшення площі зелених насаджень сільської місцевості;
- лісівничі заходи полягають у вирощуванні мішаних деревостанів з переважанням у складі газостійких порід;

Таким чином, дотримуючись вказаних заходів, був мінімізований вплив від впровадження рішень генерального плану.

Охорона поверхневих та підземних вод

При розробленні містобудівної документації було передбачено заходи щодо охорони р. Сивка відповідно до вимог Водного та Земельного кодексу України та надано пропозиції щодо визначення межі прибережно захисної смуги з урахуванням ситуації, що склалася (ПЗС - 25 м згідно ст.88 ВКУ)

В межах населеного пункту наявні заболочені ділянки, які підлягають біотехнічному оздоровленню з видаленням болотної рослинності.

Охорона ґрунтів та земельних ресурсів

Заходи з охорони ґрунтів базуються на наступних принципах:

- забезпечення раціонального використання та збереження ґрунтів, як одного з найважливіших компонентів природного середовища;
- застосування ґрунтозберігаючих технологій (безвідвальний обробіток), зменшення хімічного тиску на поля (використання агротехнічних методів боротьби з шкідниками та бур'янами, біометодів та органічних добрив, заборона небезпечних хімічних засобів);

- забезпечення застосування ґрунтозахисних технологій та інших заходів щодо попередження деградації ґрунтів при здійсненні господарської та іншої діяльності (технологія Mini-till вирощування польових культур, екстенсивний/інтенсивний мульчуючий посів, технологія Strip-till ;

- обов'язковість проведення заходів з підвищення родючості ґрунтів та відтворення деградованих ґрунтів (правильна організація території господарства та удосконалення структури земельних угідь, раціональна структура посівних площ, система правильних сівозмін, система обробітку ґрунту відповідно до ґрунтово-кліматичних умов і біологічних особливостей вирощуваних культур, сімба високоякісним сортовим насінням із застосуванням прогресивних способів сівби, догляду за посівами, механізованого збирання врожаю, система раціонального виготовлення місцевих і внесення різних видів добрив, система захисту рослини від бур'янів і хвороб, система меліоративних заходів, система боротьби з ерозійними процесами, система машин та знарядь для застосування комплексної механізації);

Подальша реалізація рішень генерального плану передбачає оздоровлення середовища та формування раціональної планувальної структури району шляхом екологічно спрямованого впорядкування території.

Захист від шуму

Акустичний стан територій, прилеглих до житлових і громадських будинків повинен відповідати вимогам Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення».

Допустимі рівні звуку та звукового тиску на прилеглих до житлових і громадських будівель територіях не повинні перевищувати показників, зазначених ДСП 173-96 та ДБН В.1.1-31.

Рекомендується раз на рік робити заміри шуму біля сельбищних територій, в разі перевищення нормативів вживати містобудівні та будівельно-акустичні засоби захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Захист від вібрації

Рівні вібрації на прилеглих до житлових і громадських будинків територіях, не повинні викликати порушення цілісності огорожувальних конструкцій будівель протягом строку їх експлуатації.

Допустимі рівні та значення вібрації у приміщеннях житлових та громадських будинків мають відповідати вимогам ДСП 173-96 (Додаток 17-17а) та ДБН В.1.1-31.

До технічних заходів належать:

- зниження вібрації в джерелі її виникнення (вибір на стадії проектування кінематичних і технологічних схем, які знижують динамічні навантаження в устаткуванні та ін.);

- зниження діючої вібрації на шляху розповсюдження від джерела виникнення (вібропоглинання, віброгасіння, віброізоляція).

До організаційних заходів належать:

- організаційно-технічні (своєчасний ремонт та обслуговування обладнання за технологічним регламентом, контроль допустимих рівнів вібрації, дистанційне керування вібронебезпечним обладнанням);

- організаційно-режимні (забезпечення відповідного режиму праці та відпочинку, заборону залучення до вібраційних робіт осіб молодших 18 років, тощо);

До лікувально-профілактичних заходів належать:

- періодичні медичні огляди;
- лікувальні процедури (фізіологічні процедури, вітамінно- та фітотерапія).

Захист від електромагнітного забруднення

Основними джерелами електромагнітних випромінювань є: радіо передавальні, радіотелевізійні, радіолокаційні станції.

Для зниження рівня опромінювання території, антени радіолокаційних станцій слід встановлювати на природних домінуючих підвищеннях, максимально обмежуючи використання від'ємних кутів нахилу антен, щоб діаграма випромінювання знаходилась вище житлової забудови та місць перебування людей.

Захист від випромінювань та опромінень

Згідно діючих санітарних норм допустима щільність потоку інфрачервоних випромінювань не повинна перевищувати 350 Вт/м². Інтенсивність теплового опромінення працюючих від нагрітих поверхонь технологічного устаткування, освітлювальних приладів та інсоляція від зашкленних огорожень не повинна перевищувати: 35 Вт/м² при опроміненні 50 та більше % поверхні тіла; 70 Вт/м² при величині поверхні тіла, що опромінюється, від 25 до 50%; 100 Вт/м² при опроміненні не більше 25% поверхні тіла працюючого.

Захист від УФ випромінювань досягають такими методами:

- певною відстанню;
- екрануванням робочих місць;
- засобами індивідуального захисту;
- спеціальним фарбуванням приміщень і раціональним розташуванням робочих місць.

Визначаючи захисну відстань від джерел УФ випромінювання, використовують дані безпосередніх вимірів у конкретних виробничих умовах. Найраціональніший метод захисту – екранування джерел випромінювання за допомогою різноманітних матеріалів і світлофільтрів. Екрани виконують у вигляді щитів, ширм, кабін. Повний захист від УФ випромінювання всіх ділянок спектра забезпечує флінтглас (скло, яке вміщує оксид свинцю).

Регулювання мікроклімату

Мікрокліматична оцінка території населеного пункту повинна проводитися за трьома напрямками: забезпечення сприятливих умов на території забудови за комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря, вітер, сонячна радіація);

- Забезпечення сприятливих умов на території забудови за

- комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря вітер, сонячна радіація);
- забезпечення сприятливих умов на території забудови за комплексом кліматичних факторів (температура зовнішнього повітря, вітер, сонячна радіація);
- забезпечення достатньої інсоляції території і приміщень інсольованих будинків;
- забезпечення мінімізації тепловтрат будинків і формування раціонального теплового режиму.

Розміщення та орієнтація житлових будинків повинні забезпечувати щоденну тривалість інсоляції відповідно до ДСП 173-96 та ДСТУ-Н Б.В.2.2-27.

У житлових будинках меридіонального типу, де інсолюються всі кімнати квартири, а також при реконструкції житлової забудови або при розміщенні нового будівництва в особливо складних містобудівних умовах (історичне цінне міське середовище, дорога підготовка території, зона загальноміського і районного центру) допускається скорочення тривалості інсоляції приміщень на 0,5 год.

Розміщення та орієнтація громадських будинків повинні забезпечувати щоденну безперервну інсоляцію, протягом 3 годин в приміщеннях: закладів дошкільної освіти (ігрових, спалень, ізоляторів, залів для фізкультурних та музичних занять); закладів загальної середньої освіти (початкові класи, 50 % навчальних кабінетів та класів, лабораторій, спальних кімнат, ізоляторів); закладів професійної (професійно-технічної) освіти та інших освітніх закладів (навчальні кабінети, не менше 75% загальної кількості); закладів соціального забезпечення (житлові кімнати, палати, ізолятори).

Розвиток природоохоронних територій та охорона ландшафту

Враховуючи те, що зарезервована до заповідання територія знаходиться на значній відстані від межі населеного пункту, не має необхідності позначити її на генеральному плані.

В озелененні села було дотримано основні вимоги щодо асортименту насаджень та їх фітоекологічних властивостей.

Фільтрувальна властивість рослин залежить від породи. Шороховате листя в'яза, листя, покрите тонкими ворсинками (бузок, черемуха, бузина та ін.), більше затримують пил, ніж гладкі (клен, тополя, осина, дуб). При озелененні санітарно-захисних зон необхідно враховувати димостійкість рослин. Хвойні дерева менш димостійкі, ніж листяні. Однак на одиницю ваги хвої осідає пилу приблизно в 1,5 рази більше, ніж на одиницю ваги листя. Крім того, взимку ефективність хвойних посадок вища, ніж листяних.

Планувальні обмеження

До планувальних обмежень відноситься система визначених чи нормативних санітарно-захисних зон, санітарних розривів, охоронних зон, зон санітарної охорони від комунальних об'єктів, що встановлені ДСП 173-96. Нижче, в таблиці наведений їх перелік.

Таблиця

Планувальні обмеження

Об'єкти	Нормативна СЗЗ, охоронна зона (м)	Документ
Кладовище Після закриття	300 100	ДСП 173-96 (додаток №4); ДСанПіН 2.2.2.028-99
Прибережна захисна смуга р.Сивка	25	ВКУ (ст.88)
Протипожежна відстань від стіни лісу -мішаний ліс -мішаний ліс	20 50	ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», п.15.2.4
Охоронна зона повітряних ліній електропередачі	10	Постанова від 4 березня 1997 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж».

В охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж забороняється будувати житлові, громадські та дачні будинки.

Використання земельних ділянок в охоронних і санітарно-захисних зонах електричних мереж повинне бути письмово узгоджене з власниками цих мереж, державними органами пожежної охорони та санітарного нагляду.

Планувальні обмеження природоохоронного характеру представлені прибережними захисними смугами (ПЗС), параметри яких прийняті згідно ВКУ, ст. 88 (проекти не розроблялися): р. Сивка – 25 м. Використання територій ПЗС регламентується положеннями ВКУ, ст. 88, 59 та ЗКУ, п.4, та потребує при цьому дотримання водоохоронного режиму, максимального озеленення, благоустрою та обладнання місць відпочинку відповідно вимогам санітарних норм; благоустрою та інженерного облаштування берегів, що передбачено рішеннями генплану.

У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

- розорювання земель (крім підготовки ґрунту для залуження й залісення), а також садівництво та городництво;
 - зберігання та застосування пестицидів і добрив;
 - улаштування літніх таборів для худоби;
 - будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі баз відпочинку, дач, гаражів та стоянок автомобілів;
 - улаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництв, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;
 - миття та обслуговування транспортних засобів і техніки.
- Об'єкти, що знаходяться у прибережній захисній смузі, можуть

експлуатуватись, якщо при цьому не порушується її режим. Не придатні для експлуатації споруди, а також ті, що не відповідають встановленим режимам господарювання, підлягають винесенню з прибережних захисних смуг.